

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Ağustos 2022

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ağustos'ta sanayi üretimi aylık bazda hafif toparlansa da yıllık bazda yavaşlama sürdü. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış veriler toplam sanayi üretiminin aylık bazda %2,4, imalat sanayi üretiminin %2,7 arttığını gösterdi. Ancak aynı dönemde takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminde yıllık artış hızı toplam sanayide Temmuz'daki %2,5'ten %1,0'a, imalat sanayinde %4,3'ten %2,2'ye yavaşladı. Ağustos sonuçlarıyla birlikte, mevsimsel etkilerden arındırılmış üç aylık ortalamaların yıllık değişimi salgın sonrası toparlanma sürecinin en düşük seviyesine indi.

Toparlanma ana faaliyet kollarında Ağustos'ta farklılaşan hızlarda yaşandı. Aylık bazda dayanıklı tüketim malı üretimi %6,1 artarken, dayanıksız tüketim malı üretiminde artış %4,1 seviyesinde gerçekleşti. Sermaye malı üretimi %4,4 oranında toparlanırken, ara malı üretimi sadece %0,5 arttı. Bununla birlikte, enerji üretiminde artış %1,4 seviyesinde gerçekleşti. Teknoloji yoğunluklarına göre bakıldığında önceki ay yaşanan hızlı artışın ardından yüksek teknoloji ürünlerin imalatının aylık bazda %3,5 azaldığı görüldü. Orta-yüksek teknoloji ürünlerin imalatı %5,7 artarken, düşük teknoloji ürünlerin üretimi %2,3 ve orta-düşük teknolojililerin üretimi %2,0 arttı.

Ağustos'ta toparlanmanın yaygın olduğu görülürken, sadece beş faaliyet kolunun üretimi azaldı. Dalgalı bir seyir izleyen bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı aylık bazda %9,7 ile en sert daralan faaliyet olurken, bunu aylık olarak %4,4 azalan ağaç, ağaç ve mantar ürünleri izledi. Üçüncü en zayıf faaliyet kolu ise aylık bazda %3,9 daralma ile kağıt ve kağıt ürünleri imalatı oldu. En hızlı toparlanmalar ise Temmuz'daki daralmaların yaşandığı faaliyet kollarında gözlemlendi. Diğer ulaşım araçları %16,1, kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması %15,4 ve temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı %13,4 artış kaydetti. Ancak söz konusu faaliyetlerde Temmuz'da yaşanan daralmaların telafi edilemediği görüldü. Toplam sanayideki toparlanmaya en yüksek katkı giyimden gelirken, bunu diğer ulaşım araçları ve motorlu kara taşıtı üretimi izledi.

Perakende satışlar ve ciro da Ağustos'ta toparlanırken, reel üç aylık ortalamalar yavaşlamayı teyit etti. Aylık bazda reel perakende satışlar %3,7 oranında artarken, yıllık bazda artış hızı Temmuz'daki %2,3'ten %9,0'a çıktı. Üç aylık ortalama perakende satışların yıllık değişimi ise %9,4'ten %5,9'a indi. Gıdada aylık bazda %3,1'lik artış yaşanırken, akaryakıtta satış hacmi %4,1 arttı. Gıda ve yakıt hariç çekirdek perakende satışlarda artış ise %3,8 oldu. Çekirdek grup içerisinde aylık bazda perakende satışların daraldığı tek kategori %0,6 ile tıbbi ürünler ve kozmetik olurken en sert artış %7,8 ile elektrikli eşya ve mobilite kategorisinde yaşandı. Toplam ciro endeksi Ağustos'ta aylık bazda %6,8 artarken, nominal yıllık bazda artış hızı %123,0'dan %130,3'e yükseldi. Reel bakıldığında ise yıllık bazda ciro artışı %29,3'ten %27,1'e yavaşladı. Reel ciroların üç aylık ortalama değişimi ise %28,1'den %25,8'e geriledi. Aylık bazda ciro artışı en hızlı %10,7 ile inşaatla olurken, hizmetlerde %9,2, ticaretle %6,3 ve sanayide %5,7 ciro artışı kaydedildi.

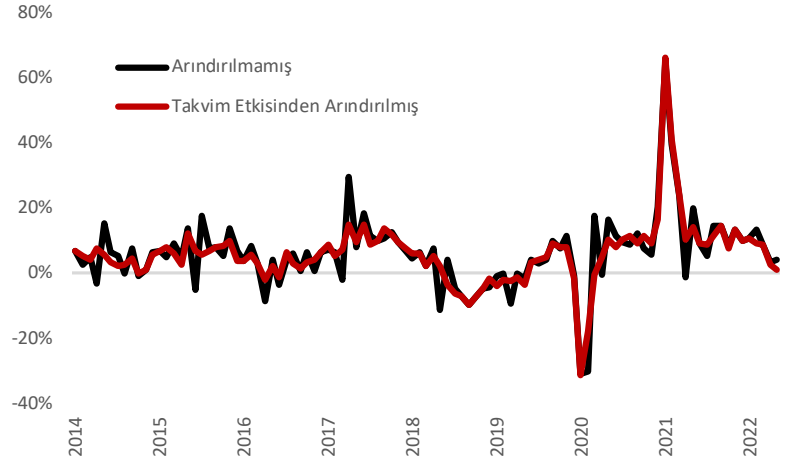
Temmuz'daki zayıf sonuçların ardından sanayi üretimi, perakende satış ve ciro verileri Ağustos'ta toparlandı. Ancak üç aylık ortalamalar söz konusu verilerin hepsinde de yavaşlamanın belirginleştiğini ortaya koydu. İç talepte ılımlı yavaşlama sürerken, dış talepteki ivme kaybı jeopolitik sorunlar ve küresel enerji krizi kaynaklı etkileri yansıtıyor. Yurtiçinde enerji tedarikinde bir aksama yaşanmaz ise Avrupa'daki aksaklıklardan kısa dönemde olumlu etkilenebilecek bazı faaliyet kollarının olması beklenebilir. Fakat yine de önümüzdeki dönemde dış talebin toplam imalat sanayi üretimi üzerinde aşağı yönlü etkileri olabileceğini değerlendiriyoruz. İç talep tarafında ise destekleyici ekonomi politikalarının yavaşlamayı sınırlayacağını düşünüyoruz. Bu tablo içerisinde yıl genelinde gayri safi yurtiçi hasıla büyümesinin %5'e civarında gerçekleşebileceğini hesaplıyoruz.

Sanayi Üretimi Haziran Ayı Sonuçları

	Aylık Değişim (Mev. Arınd.)	Momentum (3 Aylık Ort. Değişim)	Yıllık Değişim (Takvim Etk. Arınd.)	Yıllık Değişim (Arındırılmamış)
Sanayi Üretimi	2.4%	-0.8%	1.0%	4.1%
İmalat Sanayi	2.7%	-0.8%	2.2%	5.7%
Ara Malı Üretimi	0.5%	-1.7%	-4.3%	-1.3%
Dayanıklı Tüketim Malı	6.1%	0.3%	8.2%	12.2%
Dayanıksız Tüketim Malı	4.1%	0.5%	9.4%	13.1%
Enerji	1.4%	-0.7%	-2.2%	-2.0%
Sermaye Malı Üretimi	4.4%	-0.8%	3.6%	7.6%

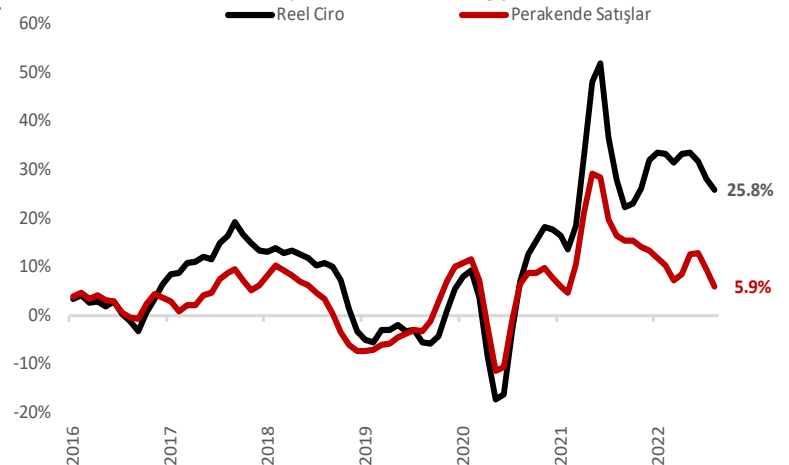
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Yıllık Değişimler

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

3-Aylık Ortalama Yıllık Değişim

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

